گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۵۷۲۵
پنج شنبه ۱۹ شهریور ۱۴۰۵ ۱۱:۵۶

موسسه حقوقی دی بررسی کرد؛

وصیت نامه هم نمی تواند وارث را حذف کند؛ محروم کردن فرزند یا همسر از ارث بی اعتبار است

بسیاری از افراد تصور میکنند با نوشتن وصیتنامه میتوانند فرزند یا همسر خود را بهطور کامل از ارث محروم کنند. اما بر اساس قوانین حقوقی و فقهی ایران، این باور رایج هیچ پایه قانونی ندارد.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، بسیاری از افراد تصور میکنند با نوشتن وصیتنامه میتوانند فرزند یا همسر خود را بهطور کامل از ارث محروم کنند. اما بر اساس قوانین حقوقی و فقهی ایران، این باور رایج هیچ پایه قانونی ندارد.

طبق ماده ۸۳۷ قانون مدنی، هیچکس نمیتواند وراث خود را از ارث محروم کند و هر وصیتی که چنین مضمونی داشته باشد، باطل است. این حکم حتی درباره وصیتنامه رسمی ثبتشده در دفترخانه نیز صادق است؛ یعنی اگر وارثی در وصیتنامه محروم شود، آن بخش از وصیت فاقد اثر قانونی خواهد بود.

قاعده «ثلث»؛ محدودیت اصلی وصیت

هر فرد فقط میتواند نسبت به یکسوم (ثلث) کل اموال خود وصیت کند. دو سوم باقیمانده متعلق به وراث قانونی است و بر اساس طبقات ارث تقسیم میشود. بنابراین اگر کسی در وصیتنامه کل اموالش را به یکی از فرزندان بدهد و بقیه را محروم کند، این وصیت تنها تا سقف یکسوم نافذ است و نسبت به مازاد بر آن، غیرنافذ بوده و به تأیید سایر وراث نیاز دارد.

راهکارهای قانونی برای واگذاری اموال در زمان حیات

اگر شخصی بخواهد اموالش پس از فوت به برخی وراث نرسد، باید در زمان حیات خود از طریق عقود ناقله اقدام کند:

صلح عمری: واگذاری مالکیت اموال به فرد دلخواه، با این شرط که حق استفاده از منافع مال تا زمان حیات برای خود شخص باقی بماند.

انتقال قطعی سند: فروش یا بخشش (هبه) اموال در زمان حیات به صورت رسمی.

چه کسانی واقعاً از ارث محروم میشوند؟

تنها موارد خاصی مانند قتل مورث (کشتن شخصی که از او ارث میبرند)، کفر (وارث غیرمسلمان از متوفی مسلمان ارث نمیبرد) و لعان در شرایط خاص، مانع ارثبری قانونی هستند.

در دادگاه چه میگ ذرد؟

در دعاوی مربوط به ارث و وصیت، ارائه اسناد رسمی، استشهادیه، گواهی های ثبتی و استعلامات مراجع ذیصلاح از ارکان اصلی اثبات دعواست. دادگاه با احراز اصالت اسناد و استماع دفاعیات طرفین، رأی صادر میکند. پس از قطعیت رأی، اجراییه صادر شده و توسط واحد اجرای احکام مدنی به موقع اجرا گذاشته میشود.

پاسخ به دو پرسش متداول

۱. آیا با وجود وصیتنامه رسمی ثبتشده در دفترخانه میتوان وارثی را محروم کرد؟

خیر. حتی وصیتنامه رسمی و محضری نیز در صورت محروم کردن وراث از ارث، در آن بخش باطل و فاقد اثر قانونی است.

۲. چه کسانی واقعاً طبق قانون از ارث محروم میشوند؟

تنها مواردی مانند قتل مورث، کفر و لعان در شرایط خاص مانع ارثبری قانونی هستند.

نتیجه

حذف وارث با وصیتنامه ممکن نیست؛ اما برنامه ریزی حقوقی در زمان حیات، مانند صلح عمری یا انتقال رسمی اموال، مسیر قانونی دیگری است که باید با مشورت وکیل متخصص ارث انجام شود.